

vilde det formodentlig ogsaa her til Lands føre til, at Staten maatte besørge det hele, og det vilde være en langt kostbarere Foranstaltning end at give de relativt meget smaa Tilskud, der gives. Som sagt, det er særlig uheldigt at stryge Bevillinger netop til Uddannelsesanstalter. Jeg haaber, at man, naar man kommer saa vidt, at man vil følge Finanslovkommissionens andre Henstillinger, vil lade sig det være magtpaaliggende at undersøge, hvorledes disse Skoler staa, og saa vidt muligt ikke gaa angrebsvist til Værks mod dem.

Jeg kommer saa til nogle Mellemværender, jeg har med den højtærede Finansminister, dels om Finansstyrelsen i Almindelighed, dels om vort Jernbanevæsens Forrentningsevne. Den højtærede Minister bebrejdede mig forleden, at jeg havde fremsat den Paastand, at Skatteevnen her i Landet skulde være ringere end i 1870. Der gjorde den højtærede Minister mig fuldstændig Uret. Jeg har ingen saadan Paastand fremsat, men jeg tillod mig stærkt at betvivle, hvad han paastod, nemlig, at det var aldeles klart, at vor økonomiske Evne var større nu end den Gang. Denne Tvivl nærer jeg bestandig, uden at det just er Aaret 1870, jeg særlig fæster mig ved. Jeg betvivler i høj Grad, at vor økonomiske Evne er gaaet frem i de sidste Aartier. Nu anfører den højtærede Minister mod mig en ny Opgørelse af Statistisk Bureau. Dette er for ganske nylig kommet til det Resultat, at vor Nationalindtægt er 1,200 Mill. Kr. og ikke, som Bureauet tidligere har anført, 1,000 Mill. Denne Taksation til 1,000 Mill. havde Bureauet ikke alene i Begyndelsen af dette Aar, men det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Bang) havde Ret til at minde mig om, at i Marts Maaned stod Bureauet stadig paa denne Taksation af Indtægten og beregnede vor Skattebyrde til 13 pCt., tidligere var det 12 pCt. Pludselig høre vi, at Bureauet nu mener, at Skattebyrden er 10 pCt., fordi det sætter Indtægten op til 1,200 Mill. Nu tør jeg ikke drage Statistisk Bureaus sidste Opgørelse i Tvivl, det har jeg ingen Forudsætninger til, og jeg tvivler ikke om, at Bureauet er saa samvittighedsfuldt som muligt, men sikkert er det, at hvis Bureauets nuværende Opgørelse til 1,200 Mill. er rigtig, har den tidligere ikke været rigtig, og det rækker jo dog Tilliden til saadanne Opgørelser. De ere ogsaa saa vanskelige, at man ikke kan tillægge dem afgørende Betydning. Naar man i Løbet af 7 Maaneder kan komme til saa forskellige Opgørelser, er det klart, at er den sidste korrekt, have

vi levet paa en Fejltagelse, saa have vi uden Grund været forskrækkede over, at vor Skattebyrde skulde være 13 pCt. Om vi nu kunne glæde os over, at den er 10 pCt., betvivler jeg. Jeg betvivler ogsaa under Hensyn til dette Eksempel saadanne Opgørelser fulde Paalidelighed. Og jeg betvivler yderligere, at Sammenligningen med andre Lande er korrekt. Jeg tænker, andre Landes Opgørelser lide af samme Mangler som vore, og jeg tror derfor, man ikke kan maale vor finansielle Evne med den Slags Tal ved at paastaa, at vi have 10 pCt., medens andre have 12, 14 og 15. Jeg tror, det eneste, Bureauet har godtgjort, er, at Skattebyrden hos os fra Begyndelsen af Halvfemserne i de 14 Aar er stegen med 57 pCt., medens Befolkningen ikke er stegen med mere end $\frac{1}{3}$ af denne Procent.

Der er en anden Maalestok for Nationalvelstanden, det er Nationalformuen. Om den erklærer den højtærede Minister, at den siden 1870 er stegen fra $4\frac{1}{2}$ —5 Milliarder op til $7\frac{1}{2}$ —8 Milliarder. Men han tilføjer, hvad der er i høj Grad vigtigt, at denne Opgørelse beroede paa et Skøn. Jeg tror nu, Skønnet er galt, og atter bryder jeg mig ikke om at gaa tilbage til 1870, men holder mig til de sidste Aartier. Naar jeg tvivler paa Rigtigheden af Opgørelsen, er det ikke ganske hen i Vejret, jeg støtter mig paa en saa anset Autoritet som Falbe-Hansen og Scharlings Danmarks Statistik. I dette Værk opgjordes vor Nationalformue for 1884 til 7 Milliarder, men for 1890, altsaa ikke mere end 6 Aar senere, siger samme Værk, at den danske Nationalformue da var adskilligt mindre, end den var i 1884, og henviser i denne Dom bl. a. til, at vor Obligationsgæld til Udlandet er stegen betydeligt fra 1884 til 1890. Nu er det jo vitterligt, at Obligationsgælden til Udlandet er stegen endnu langt stærkere fra 1890 til nu. Vi vare forleden inde paa at vurdere denne Obligationsgæld til Udlandet til 1 Milliard Kr., og det er paa Grundlag af dels den Dom, jeg anførte fra Falbe-Hansens og Scharlings Værk, dels af det Faktum, at Obligationsgælden til Udlandet er stegen, at jeg tillader mig at tvivle i høj Grad paa, at vor nationale Velstand er større end for et eller to Aartier siden. Det er ogsaa vitterligt for os, naar vi se os omkring, at er der noget, vi lide af her i Landet, er det Mangel paa Kapital. Det gælder ikke alene Statskassen, som maa laane og søge til Udlandet for at faa Laan, men det gælder for private Foretagender i stor Mængde. Vel bekendt er det, hvorledes Østasiatisk Compagni for nylig, da